

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

372.74

Hely

Idő

"1911"

Személy

Helyszám

Szerző Száhlender L.

Cím A szakiskola

Forrás: Budapesti hírlap.

Bp.

(Hely)

1911

VI/18

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A szakiskola.

Írta Száhlender Lajos dr.

Évekkel ezelőtt egy vidéki földbirtokossal ismerkedtem meg. Értesülve tanári mivoltomról, megjegyezte, mindig ijesztem a fiamat: *tanulj fiám, mert ha megbukol, tanárnak adlak.* A megjegyzést akkor bárdolatlanul és ostobánul találtam. Ma, tíz évvel később, megértem a földbirtokos logikáját. Látni szorgalmasabb, diplomát nyert és hivatalnokká lett tanulóújságot nyomorúságát, ebben igazságtalanságot lát, s a hivatalnokoskodást az iskolai hanyagság büntetésének szánja.

A hivatalnokai nyomor nem frázis. Egy 30—35 esztendősi hivatalnok, mondjuk fővárosi tanár, hónaponta 200—250 koronát kap kézhez. Ehhez járul még drágasági pótléka, évi négy, ötszáz korona, a mely azonban már lakáspénze pótlására szolgál, mert a 720, 840 vagy a maximális 1020 koronából egy budapesti középiskolai tanár állásához méltó és jogos igényének megfelelő lakást nem bérelhet. Most rendezni fogják a fizetését, s ezennel majd havonta 20—30 koronával többet kap. Üzletemberek előtt e számok szinte hihetetlenek, pedig ilyenek a viszonyok minden hivatalnoknál.

Halljuk, olvassuk is mindenfelé: nem lehet megélni, megőlni a drágaság, pusztul a magyar közeposztály, zsufolt minden pálya. Mind a mellett az egyetemi beiratásoknál a tandíjkoldulási skandalumok szigorú pontossággal ismétlődnek, nyaralás gyanánt a jogász pincérkedik, a filozopter borbélynak csap föl, csak hogy megszerezhesse a diplomát. És még mindig mindennapos a fenyegetés a családban: *Tanulj fiám, mert ha megbukol, inasnak adlak!*

A Drogista Ifjak Egyesülete által kitűzött pá-

lyadíjat a Budapesti Drogista-Szakiskola egy volt, tavaly az iskolában is jutalommal kitüntetett tanítványa nyerte el. Érdeklődve az ifju jelenlegi körülményei iránt, értesültem, hogy nemcsak iskolai jutalmak és pályadíjak elnyeréséhez ért, az életben is bevált. Ma egy esztendeje még inas volt, most tizen-nyolc esztendősi és már hónaponta 140 korona a fizetése. Mire katonasorba kerül, fizetése két-háromszáz koronára emelkedik. Ha továbbra is iparkodik, 25—30 esztendősi korában már üzletvezetői állást is nyerhet, s vele 8—10.000 korona évi fizetést. E mellett az önállósítás útja is nyitva áll előtte, vagy ha tökéhiány miatt erre esetleg nem gondolhatna, kiképezheti magát hajlama szerint a vegyiszer, a kötőszerszer, a fotografiai vagy a festékiparban, a parfümériában, már pedig e szakmákban az elméletileg és gyakorlatilag képzett egyéneket lámpával keresik és csengő arannyal fizetik.

S állandó a drogista főnökök panasza, hogy nem lehet megfelelő tanulókat kapni. Intelligens, lehetőleg jó családból való, legalább négy középiskolát végzett ifjakat keresnek. A pünkösdkor megtartott országos drogista kongresszus is kimondta: „kívánja a tanoncképzés reformját, a mely szerint drogista-tanulónak csak az legyen fölvehető, a ki négy középiskola sikeres elvégzését igazolja. De súlyt helyeznek a drogisták arra is, hogy lehetőleg jó családból való legyen az ifju, vagyis hozzon hazulról egy kis házi nevelést, egy kis jó modort, mert kényes dolog a közönséggel való érintkezés, illetudást kíván.

De éppen a gondosabb szülők idegenkednek attól a gondolattól, hogy fiukat inasnak adják. Ennek az idegenkedésnek két oka van. Féltik gyerme-

köt a mester és legények, illetőleg a főnök és segédek brutalitásától. E téren azonban a viszonyok az utolsó évtized alatt igen megváltoztak, a brutalitás már csak kivételképpen jelentkezik, különben is preventív intézkedésekkel, a tanoncszerződés megkötésénél, elejét lehet venni. A másik ok az, hogy szeretjük lenézni a kereskedőt, iparost. Ebben a tekintetben is nagyot változott a világ. A régi empirikus ipar, kézművesség utolsó óráit éli, helyébe az egyes tudományok gyakorlati alkalmazásai kerülnek. Azelőtt, a ki inasnak ment, körülbelül bűncsúnt mondott a tudományoknak, ma, különösen Németországban, száz és száz szakiskolában folyik a komoly munka, tanul az inas. Nagy a haladás nálunk is. A fővárosi tanügyi osztály munkaprogramjának egyik legértékesebb része az árukereskedők szakképzésének reformja. A tervezett szakmák szerint specializált árukereskedelmi szakiskolák közül, a drogista szakiskola — a melynek létesítését az érdekelt kereskedők legelőbb szorgalmazták — már működik és ennek megnyitó-ünnepén fejtette ki Fesztetics Géza gróf, az ügyosztály vezetője azt a munkaprogramot, a melynek megvalósításától egész árukereskedelmünk regenerálódását remélhetjük. A tanácsos tervének megvalósításához talán hozzá fog járulni, hogy Budapesten oszladozóban van már az a szerencsétlen társadalmi előfeltétel, a mellyel a produktív munka a vidéki magyar városokban annyiszor szemben találja magát. S nincs talán már messze az idő, mikor a suszterinaskodással való fenyegetés helyett az apa azzal kecsegteti fiát: *Tanulj, fiám, és inasnak adlak.*